

13 PYSKOWICE – (O. GLIWICKO-TOSZECKI) - ID. 577

Najważniejsze cechy lokalnych form urbanistyki i architektury:

- charakterystyczny przykład powojennej urbanistyki i architektury, jednorodny zespół mieszkaniowej z lat 50-tych XX w. w mieście średniej wielkości, o zabudowie kwartałowej, z zielenią we wnętrzach międzyblokowych.,
- architektura wielorodzinna o dobrej skali, budynki 3 - 4 kondygnacyjnej, z dachami czterospadowymi lub płaskimi.

1	NAZWA LFA			PYSKOWICE – osiedle mieszkaniowe w dzielnicy „Nowe Pyskowice”
2	LOKALIZACJA			obszar ziemi gliwicko-toszeckiej, miasto Pyskowice w powiecie gliwickim, dzielnica „Nowe Pyskowice”, ul. Wojska Polskiego, Ignacego Paderewskiego, Strzelców Bytomskich, Plac Piłsudskiego, część dzielnicy miasta - sypialni dla GOP planowanej w latach 50-tych i 60-tych XX. w.
3	KATEGORIA	funkcja		mieszkaniowo-usługowa
		rodzaj		osiedle mieszkaniowe wielorodzinne, socrealistyczne
		spójność obszarowa		jednorodny zespół mieszkaniowy w stylu socrealizmu z lat 50-tych XX w., charakterystyczny przykład powojennej, urbanistyki i architektury mieszkaniowej w mieście średniej wielkości
4	CECHY CHARAKTERYSTYCZNE			PARAMETRY
5	układ zabudowy, w tym linia zabudowy			kwartały zabudowy mieszkaniowej, z usługami w parterach, duże, zazielenione wnętrza międzyblokowe z budynkami usługowymi, dobrze zachowane osiedle o umiarkowanej skali zabudowy z zielonymi wnętrzami
6	forma budynków	gabaryty obiektów	wysokość zabudowy	budynki 3 - 4 kondygnacyjnej, z dachami o spadkach 10 – 45 st. z mieszkaniami w poddaszach lub z dachami płaskimi, wys. 12 -16 m
			proporcja, kształt bryły	proporcje zabudowy charakterystyczne dla mieszkaniowej zabudowy kwartałowej średniowysokiej z połowy XX. w.
			wysokość górnej krawędzi elewacji frontowej, proporcje pomiędzy wysokością ściany (jej gzymsu lub attyki) a wysokością dachu	10 - 15 m, 1:0,05 do 1:0,3
			geometria dachu (kąt nachylenia i układ połaci dachowych)	dachy płaskie lub o czterospadowe o małym i średnim nachyleniu, z attykami lub okapami, kąty nachylenia 10 – 45 st.
			poziom posadowienia parteru	ok. 1 -1,2 m

		procent przeszklenia elewacji	20 – 25 %, w parterach z usługami do 70%
7	charakterystyczne elementy konstrukcyjne i zdobnicze		ściany murowane z cegły, tynkowane, konstrukcja dachów drewniana, współcześnie - stropodachy żelbetowe i betonowe, elewacje tynkowane, historyzujące, detale arch. – gzymsy, obramienia okien i drzwi
8	stosowane materiały wykończeniowe		tynki cementowo-wapienne, gzymsy i detale elewacji formowane w tynku
9	charakterystyczne cechy elewacji budynków, w tym	kolorystyka	jasne odcienie żółci i ugru
		cechy stolarki okiennej i drzwiowej: kolorystyka, podział kwater okiennych i drzwiowych, stosowane materiały	stolarka okien i drzwi drewniana, okna lakierowane na biało, drzwi w odcieniach brązu, kwatery okien jedno i kilkopolowe
10	charakterystyczne cechy dachów budynków w tym	kolorystyka	ciemno szara, odcienie czerwieni
		stosowane materiały	pierwotnie - dachówka ceramiczna, papa smołowa, wtórnie – papa barwiona, blacha stalowa
11	cechy małej architektury i ogrodzeń	detal architektoniczny	mała arch. projektowana indywidualnie i z elementów typowych
		stosowane materiały	brak ogrodzeń, wnętrza z trawnikami, nawierzchnie ulic z kostki betonowej i granitowej, asfaltowe

Rekomendacje i wnioski dotyczące zachowania charakteru obszaru LFA:

Utrzymanie zachowanego układu osiedla w stylu socrealizmu. W przypadku modernizacji zabudowy utrzymanie układu przestrzennego i stylu historycznej zabudowy „Nowe Pyskowice”: o wysokości 3-4 kondygnacji, z usługami w parterach, o proporcjach zabudowy charakterystycznych dla mieszkaniowej zabudowy kwartałowej średniowysokiej z połowy XX w., dachy płaskie lub czterospadowe o małym i średnim nachyleniu, w kolorach ciemno szarych i odcieniach czerwieni elewacje tynkowane, w jasnych kolorach, niestosowanie ogrodzeń, urządzenie wnętrz kwartałowych z trawnikami, zakaz nowej zabudowy.

Ryc. 96. Pyskowice - średniowieczny układ zabytkowy miasteczka z sąsiadującym osiedlem mieszkaniowym wielorodzinnym z lat 50-tych XX w.

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Obszary zabudowane wyróżniające się **LOKALNĄ FORMĄ ARCHITEKTONICZNĄ (LFA)**

Ryc. 97. Pyskowice – osiedle w dzielnicy „Nowe Pyskowice” (lata 50 i 60 XX w.). (fot. A. Grzybowski).

Ryc. 98. Pyskowice – socrealistyczne osiedle mieszkaniowe, widok wnętrza urbanistycznego. (fot. A. Grzybowski).

Ryc. 99. Pyskowice – przykład socrealistycznej zabudowy mieszkalno-usługowej przy ul. Wojska Polskiego. (fot. A. Grzybowski).

Ryc. 100. Pyskowice – elewacja budynku w kwartale zabudowy mieszkaniowej. (fot. A. Grzybowski).